

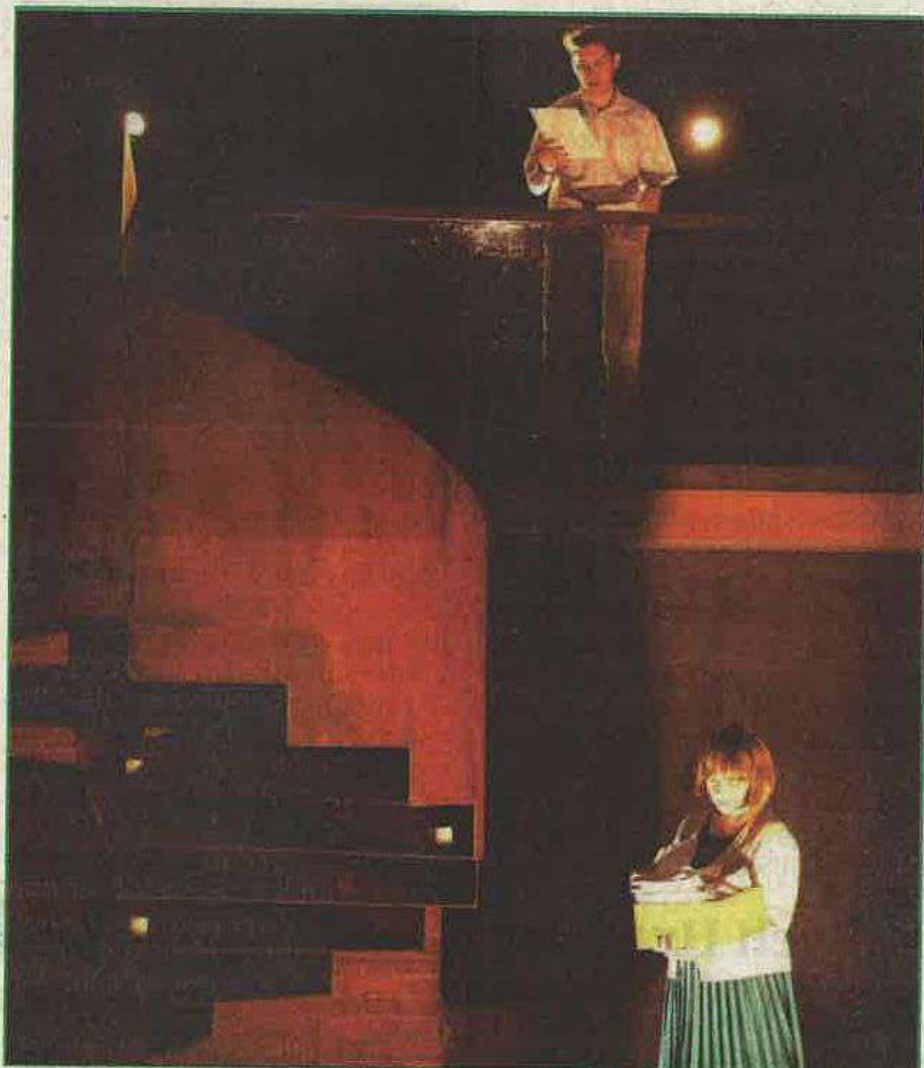
Z DOPISŮ BOHDANEČSKÉHO LÉKAŘE RUDOLFA PRŮCHY A JEHO ŽENY

Scénické čtení o velké lásce a krutém osudu

PARDUBICE – Připomínky reálných lidských osudů jsou největšími náměty románů i divadelních a filmových děl. Zvláště v případě životů poznamenaných pohnutými historickými událostmi. Skoro všichni toužíme po klidu, míru a lásce a chceme naplnit své dny něčím smysluplným, byť zcela obyčejným. Ne každé generaci je to však umožněno.

Neúprosná kola zvráceného dění výrazně zasáhla i do životů Rudolfa Průchy a Eduardy Warausové. Že vám jejich jména nic neříkají? V Lázních Bohdaneč má první z nich - obětavý a ctěný lékař a člen odbojové skupiny Obrana národa - na Masarykově náměstí pamětní desku, na jeho manželku by si ještě teď možná vzpomnělo pár tamních nejstarších občanů. Jejich vzájemnému vztahu s krutým koncem se věnuje pozoruhodný počín Východočeského divadla s názvem „Prstíčky si řežeš a páliš“, jež jako scénické čtení, vzniklé na popud pardubického institutu Paměti národa, připravila a režírovala v moderním prostoru galerie GAMPA v areálu Automatických mlýnů v rámci cyklu INprojekty Viktorie Vášová.

Stručně řečeno, divák je posluchačem korespondence vzájemně se milujících lidí - nejprve snoubenecké a poté manželské dvojice. V podání herců Romany Chvalové a Štěpána Pospíšila znějí úryvky z dopisů plných vyznání lásky, ale také, zejména v těch od doktora Průchy, pozoruhodných informací z doby jeho nasazení jako vojenského lékaře za první světové války v oblasti maďarské Gyuly, v Haliči a v Rusku, respektive na Ukrajině. Po roce 1918 první várka dopisů končí a pár se usazuje v Lázních Bohdaneč. Rudolf Průcha zde pracuje jako lázeňský lékař, později působí coby závodní doktor i v sousedním v Semtině. Zlom v životech manželů přichází krátce po obsazení země německými nacisty v roce 1939. Doktor Průcha je zatčen jako člen odboje, řadu let vězněn a poté odsouzen k trestu smrti. Právě z této doby pochází druhá část vzájemných dopisů, doplněných zoufalými, avšak nakonec relativní úspěch

Nahoře Štěpán Pospíšil čtoucí dopis MUDr. Rudolfa Průchy. Pod ním vzpomíná Romana Chvalová coby Eduarda Warausová... Foto: PETR ŠEDIVÝ

přinášejícími Eduardinými pokusy žádat o milost u Hitlera a zabránit alespoň vykonání hrdelního trestu. Průcha nakonec válku přežil o pouhé tři dny, zemřel 11. května 1945, zřejmě na celkové vysílení organismu a infekci, již se zesláblé tělo dlouholetého vězně neubránílo...

Autorka zvolila poutavou koncepci, která udrží diváky hodinu a čtvrt v naprosté pozornosti. Dopisy nejsou čteny v chronologickém pořadí, ale období první a druhé světové války se dynamicky prolínají a někdy i zvláště doplňují. Postupně vyjde najevo i důvod obsazení věkově od sebe přece jen trošku vzdálené herecké dvojice (oba jsou výborní, to si pište!). Z návštěvy představení si odnesete i spoustu informací, doktor Průcha byl nepochybně skvělým pozorovatelem i vypravěčem.

Obsah předmětné korespondence a její působivé ztvárnění se scénickými prvky zároveň může vyvolat řadu otázek spojených především s událostmi druhé světové války v našem regionu a jejich vlivu na lidské citění, jednání a chování, ale i na vnímání oné doby z dnešního pohledu. K tomu se na stránkách tohoto listu ještě důkladněji vrátíme.

Je však škoda, že zajímavý projekt v dramaturgii Anny Zindulkové Hlaváčkové byl veřejnosti nabídnut jen třikrát, tedy pro dvě stovky návštěvníků. V lednu se četlo naposledy...

ROMAN MARČÁK

INZERCE

● **PRODÁVÁME ASTRONOMICKÝ KALENDÁŘ** známého fotografa a popularizátora astronomie Petra Horálka. Na našem e-shopu www.warawar.cz